

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Memb. IV. Quid post mortem Rei sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

na JESUS, MARIA. Et, In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

X. Si fur ad suspendium damnatus, dum scalas ascendit, cupiat confiteri, censet doctus quidam Theologus, Sacerdotem vel petere posse à Judice, ut eum rursus demittat, quia Confessarius respectu animæ in reum jus habet fori interni: vel si nullus alius adlit modus, eminus eum absolvere posse propter datum signum confessionis.

XI. Quod si Reus omnino nunquam confiteri vellet, idem Doctor censet, ipsum posse invitum, & non confessum plecti, cum ex malitia & non tantum ex fragilitate in tale periculum se conjiciat. Tentanda tamen prius sunt omnia cum tali obstinato, & 1. Hortandus etiam flexis genibus, si opus erit ad curam animæ. 2. Recensendæ tragicæ historiæ impœnitentium, Inferorum pœnæ. 3. Irato vultu discessus simulandus. 4. Alius Reus admonendus, ut illi meliora suadeat consilia. 5. Redeat Operarius, & excuset factum; ostendat spem sanioris mentis & consilij, paratum se sanguinem pro ipsius salute fundere, si fieri possit, & DEVS velit. Si nihil hæc proficiant, cum adstantibus pro eo orandum erit, & reus monendus, ut idem faciat. 7. Si neque his aliquid proficiat, non desistat, sed in ipso etiam fatali loco eum suæ salutis admoneat.

M E M B R U M I V.

Quid post mortem Rei sit observandum.

POSTquam Reum vitâ excessisse judicaverit, hortetur circumstantes Spectatores, ut animam defuncti Deo secum commendent, ut, si quid expiandum adhuc illi de peccatis restiterit, id per infinitam suam misericordiam & passionē ac merita Filij sui, ac Domini nostri JESV Christi condonare dignetur. Quod quidem hoc vel simili modo præstare poterit: *Perdilecti Spectatores, spectâstis agonem & luctam ultimam dilectissimi in Christo Fratris nostri N. cujus animâ, etsi ob mortem tã piè & Christianè obitam merito speremus, ab Angelis in cælos fuisse deportatam, quia tamē occulta nobis sunt admiranda Dei judicia, ideo, ut si quid fortè eidē adhuc in altera Vita expiandū restabit, id per infinitam Dei misericordiam, meritâq; copiosissima Christi Filij ejus, & omnium Electorum*
N 5 *suorum*

suorum relaxetur, omnes illius nomine obsecro & obtestor
mecum animam illius omnipotenti Deo commendetur, &
melorationem Dominicam, & Salutationem Angelicam
citetis. Quibus dictis genuflectens dicere poterit clara
preces ex præscripto Ritualis Romani post egressum animi
dicendas, & circa finem sequentis capitis ponendas, vel
etiam cum Spectatoribus occultè Orationem Dominicam
Salutationem Angelicam dicere, eaque finitâ clarè pro
nunciare poterit sequentia verba: *Requiem aeternam dona ei,*
mine, & lux perpetua luceat ei.

II. Postquâ ab oratione surrexerit, valde expedire vide
ut, quandoquidem tui animi Spectatorum ob supplicii con
fetti horrore bene admodum dispositi creduntur, brevem ad
exhortatiunculam instituat, quâ eosdem universim ad timorem
Dei ob tam amatos peccatorum fructus, speciatim verò Pa
tres ad bonam Filiorum educationem, liberos verò ad obe
dientiam parentibus, & cultû Numini præstandum exhor
tet. Id quod hæc vel simili ratione præstari posset: *Perdilecti*
Patres, exhibuistis opus Christiana pietatis, pro quo defuncti
namine debitas vobis gratias persolvo, rogôq; ut etiam de
ceps eundem in precibus vestris commendatum habere non
mittatis. De reliquo, quoniâ ad hoc triste spectaculum vos
curiositatis duntaxat gratiâ, sed fructus etiâ spiritualis
piendi causâ confluxisse credo, omnes vos in Domino adhor
teor, ut, quam olim Philosophus quidam sapientissimus Regi con
suggererat, doctrinam atq; sententiam, hanc vos hodie a
verissimo fratre vestro modò pie in Domino defuncto vobis com
datam credatis, nimirum nihil incipe, priusquam exitum
consideres. O si dilectus frater noster, dum scelus, propter quod
ad supplicio extremo affectus est, patravit, hunc tam amatum
illius exitum prius considerasset, profectò nunquâ ad tam
tale facinus manus suas extendisset. Vos ergo, dilecti, ali
damno, & exemplo resipiscite; & discite, quod, ut Deus
Prophetam Ieremiam verissimè dixit, malum & amarum
fuerit, reliquisse Dominum Deum suum, & non fuisse timorem
ejus apud ipsum. In omnibus ergo operibus vestris memoramini
novissima vestra, & in aeternum non peccabitis. Aliàs si for
ob malam educationem, vel societatem, vel consuetudinem
malam reus ad scelus tantum perpetrandum inductus est,

quod ex ipso facillè per colloquia ante mortem instituta intelligere licebit) poterit ex hac ipsa causa occasionem fructuosæ exhortationis desumere & imprimis breviter narrare historiolam de filio, qui, cum per scalas ad furcam ascenderet, Patrem ad se, quasi ultimum valedicturus, & secretum aliquod manifestaturus vocavit, & accedenti aurem dentibus abscidit: eò quòd per ipsius indulgentiam, huc esset adductus. Inferat proinde Operarius, idem facturum fuisse nunc defunctum, si socios aut parentes præsentes habuisset. Hortetur proinde Parentes, ut correptione liberorum invigilent; liberos, ut correptionem paternam recipiant, omnes verò, ut malam societatem & consuetudinem fugiant, ne in similes culpas, infamiámque ac supplicia incidant.

III. Denique, ubi domum regressus fuerit, imprimis debitas Deo, Cœlitibusque gratias pro felici successu tam difficilis functionis persolvat; subinde super actiones suas omnes cum captivo suo susceptas se reflectat, ut, si quid minùs dextrè à se peractum, vel certè minùs prosperè cessisse adverterit, deinceps in simili casu emendare queat. Quòd si verò aliunde cognoverit, aliquos in illo loco, in quo degit, sanguine vel cognatione reo conjunctos habitare, magnæ charitatis opus præstabit, si eos invisere, solari, &, quàm Christianè ac piè cognatus obierit, significare dignabitur, simulque admonet, ut animæ illius in precibus suis sæpiùs meminerint, facerâque legi curent, & alijs Christianæ charitatis operibus juvent.

CAPUT VI.

DE APOSTOLICA ÆGRORVM ET MORIBUNDORVM VISITATIONE.

Modum cum his agendi varij tradunt Authores, præcipuè P. Joannes Polancus in Methodo moribundos adjuvandi; P. Georgius Voglerius in libro suo, quem *Trost-Brunn* seu Fontem consolationum inscripsit: P. Georgius Mentzius de arte patiendi & compatiendi: P. Philippus Servius in Amico Fideli, sive modo juvandi moribundos. R. D. Georgius Pistorius in libello, quem spirituales Apothecam seu *die Geistliche Hauß-Apotheken* vocavit, & plures alij, ex quibus tamen ea duntaxat, quæ magis ad praxin quotidianam accommodata vi-

ta vi-